

A solid blue map of Mexico with white lines delineating the boundaries of its 32 states. The map is oriented horizontally, showing the entire country from the northern border to the southern tip.

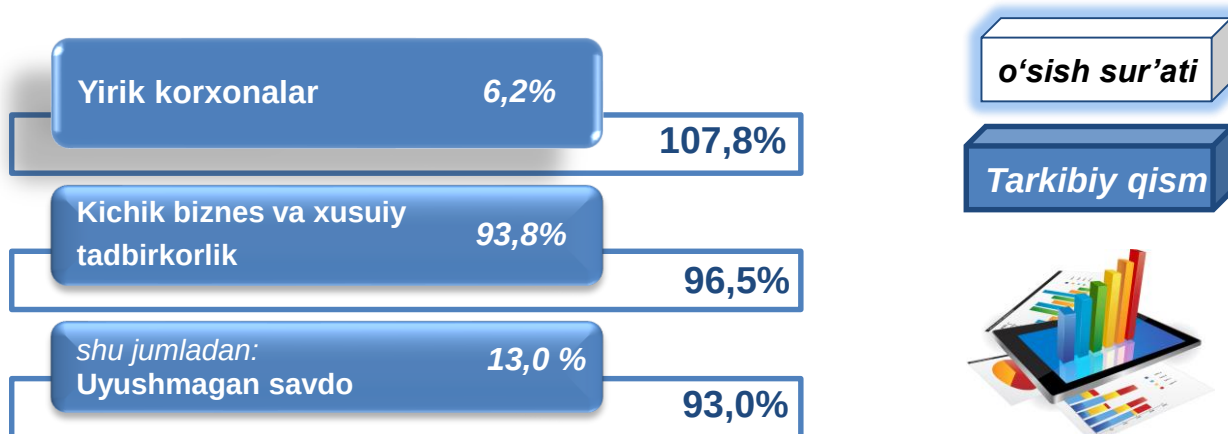
CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI

Statistik ma'lumotlar jamiyatda sodir bo'layotgan ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tavsiflash va boshqarishning eng muhim vositasidir. Hozirda yuqori sifatli statistik ma'lumotlardan foydalanmasdan davlat siyosatida to'g'ri boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonsiz. Shular qatorida savdo statistika ko'rsatkichlarini shakllantirish ham muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Jumladan, ulgurji va chakana savdo hamda umumiy ovqatlanish korxonalari savdo aylanmasi statistikasi ko'rsatkichi shular jumlasidan.

2023- yil 1-mart holatiga chakana savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalar soni **2 665** tani tashkil etib, 2022- yil 1- mart holatiga nisbatan **2 206,3** taga oshgan (o'sish sur'ati **97,1** %). Shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni **85** tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni **2 580** tani tashkil qildi.

Shu jumladan, savdo sohasida yuridik shaxs tashkil etmasdan faoliyat olib borayotgan YATTLar va uyushmagan savdo (jismoniy shaxslar)ning kuzatuvlar asosida yig'ilgan ma'lumotlar, chakana savdo ko'rsatkichlariga kiritilgan.

Chakana savdo aylanmasining asosiy ko'rsatkichlari

Yuqorida qayd etilgan tadbirkorlik subyektlari faoliyati natijasida, 2023-yilning yanvar-fevral oylarida Namangan viloyatida chakana savdo tovar aylanmasi **2 206,3** mlrd. so'mni tashkil etib, 2022- yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan **97,1** % ga yetdi.

Shu jumladan, yirik korxonalarning tovar aylanmasi 137,6 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 107,8 %), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining tovar aylanmasi 2068,7 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 96,5 %), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi 286,0 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 93,0 %) tashkil etdi.

CHAKANA SAVDO AYLANMASIDA YIRIK KORKONALAR, KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI

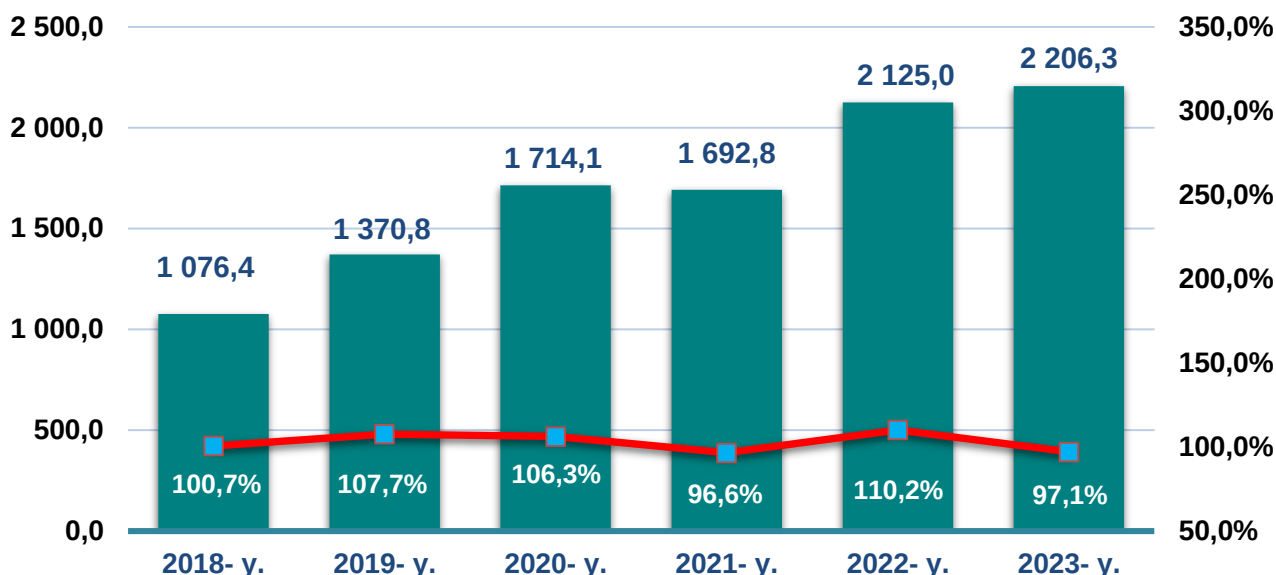
Chakana savdo aylanmasi – savdo sohasida yakuniy iste'mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko'p bo'lmagan miqdorlarda naqd pulga (bank kartalari orqali) sotishni nazarda tutuvchi faoliyat.

	Jami mlrd. so'm	2022- yil yanvar-fevral oylariga nisbatan, foizda	Yirik korkonalar mlrd. so'm	2022- yil yanvar-fevral oylariga nisbatan, foizda	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik, mlrd. So'm	2022- yil yanvar-fevral oylariga nisbatan, foizda
Jami viloyat bo'yicha	2 206,30	97,1	137,6	107,8	2 068,70	96,5
Namangan sh. tumanlar	894,7	93,9	66,7	115,2	828	92,5
Mingbuloq	68,1	98,2	4,2	430,8	64	93,5
Kosonsoy	113,6	98,1	1,5	107,8	112,1	98
Namangan	113,2	99,4	7,4	252	105,7	95,4
Norin	99,9	95,9	5,6	65,7	94,3	98,6
Pop	146,6	98,5	6	66,5	140,6	100,6
To'raqo'rg'on	155,8	96,2	23	89	132,8	97,6
Uychi	118,1	102,8	1,4	101,4	116,7	102,9
Uchqo'rg'on	101,6	101,8	3,8	55,6	97,8	105,3
Chortoq	90,6	101,3	3,3	112,6	87,3	100,9
Chust	170,1	100,8	10,5	150,4	159,6	98,7
Yangiqo'rg'on	134,0	100,9	4,2	142,3	129,7	100,0

2023- yilning yanvar-fevral oylarida 2022- yilning yanvar-fevral oyiga nisbatan viloyatining Uychi (**102,8** %), Uchqo'rg'on (**101,8** %), Chortoq (**101,3** %), va Yangiqo'rg'on (**100,9** %) tumanlarida chakana savdo tovar aylanmasining eng yuqori o'sish sur'atlari qayd etildi.

YILLAR KESIMIDA CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI HAJMI

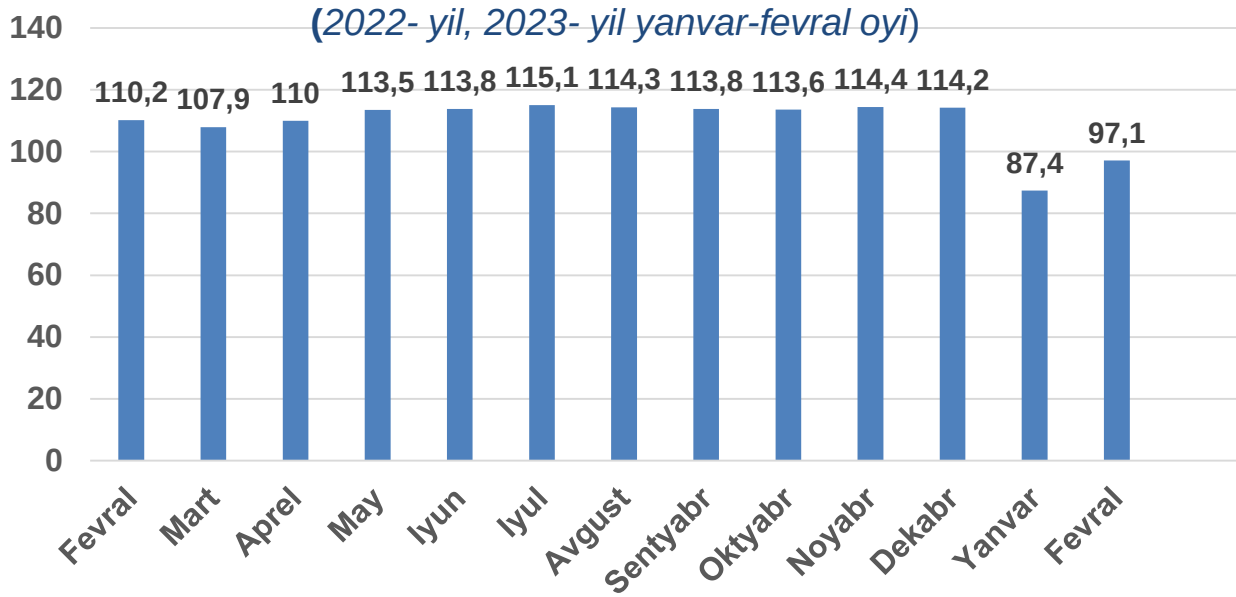
Chakana savdo tovar aylanmasi dinamikasi
(yanvar-fevral, mlrd.so'm)

So'nggi **6 yillikda** chakan savdo tovar aylanmasining past o'sish sur'ati 2021- yil yanvar-fevral oylarida kuzatildi. Bunda chakana savdo tovar aylanmasi 2020- yilning mos davriga nisbatan **96,6%** ni yoki **1 692,8** mlrd. so'mni tashkil qildi.

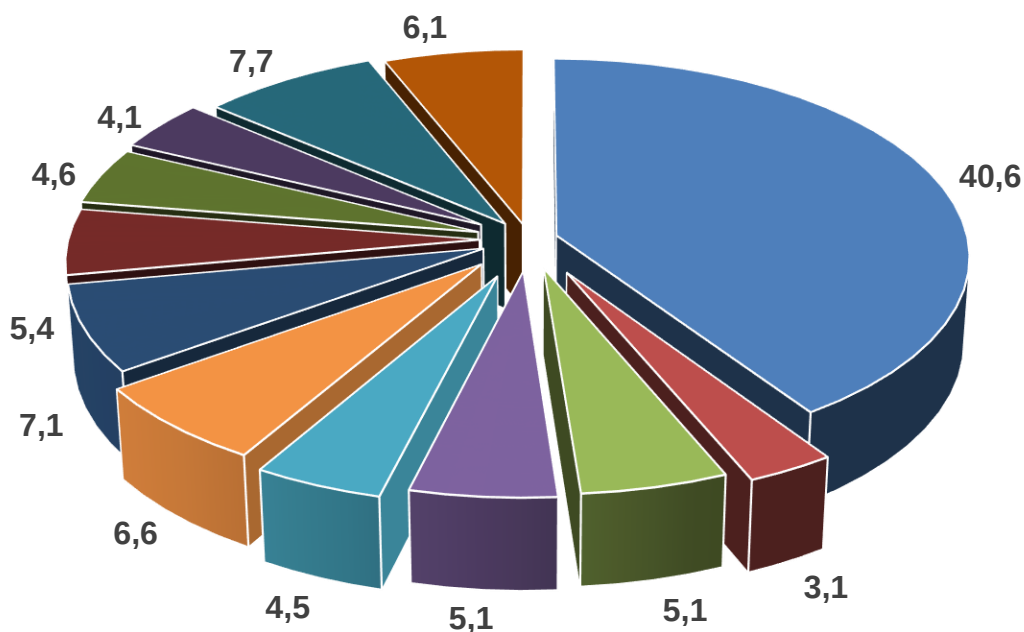
Chakana savdo tovar aylanmasi o'sish sur'ati oylar kesimida (foizda)

(2022- yil, 2023- yil yanvar-fevral oyi)

2023- yilning yanvar-fevral oylarida o'sish sur'ati 98,6 % ni tashkil qildi.

Hududlar kesimida chakana savdo tovar aylanmasi ulushi (foizda)

■ Namangan sh.	■ Mingbuloq	■ Kosonsoy
■ Namangan	■ Norin	■ Pop
■ To'raqo'rg'on	■ Uychi	■ Uchqo'rg'on
■ Chortoq	■ Chust	■ Yangiqo'rg'on

Namangan viloyatlariga chakana savdo tovar aylanmasida eng yuqori ulushni Namangan shahri **40,6 %** bilan **894,7** mlrd. so'mni tashkil etdi.

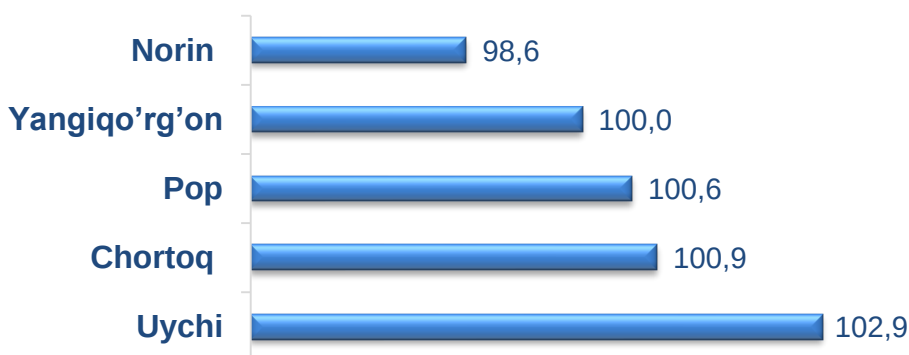
Hududlarda chakana savdo tovar aylanmasida eng quyi ulush esa, Mingbuloq tumani **3,1%** bilan **68,3** mlrd. so'mni tashkil etdi.

Viloyatimiz chakana savdo tovar aylanmasida barcha hududlarda kamayish kuzatildi.

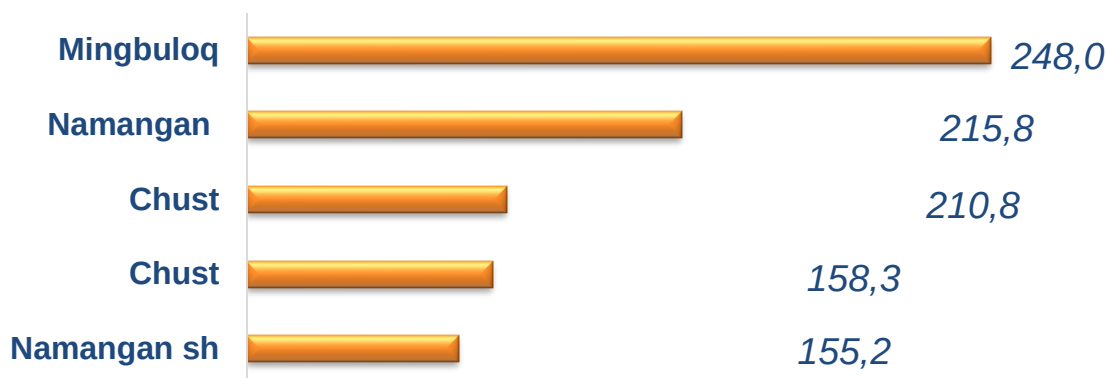
CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI TARKIBI

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi statistik hisob-kitoblarga ko'ra, **2 068,7** mlrd. so'mni tashkil etib, 2022- yilning yanvar-fevral oyiga nisbatan **96,5 %** ga kamaydi. Hududlar miqyosida ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi **93,8%** ni tashkil etdi.

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik korxonalarining eng yuqori o'sish sur'atga ega hududlar(foizda)

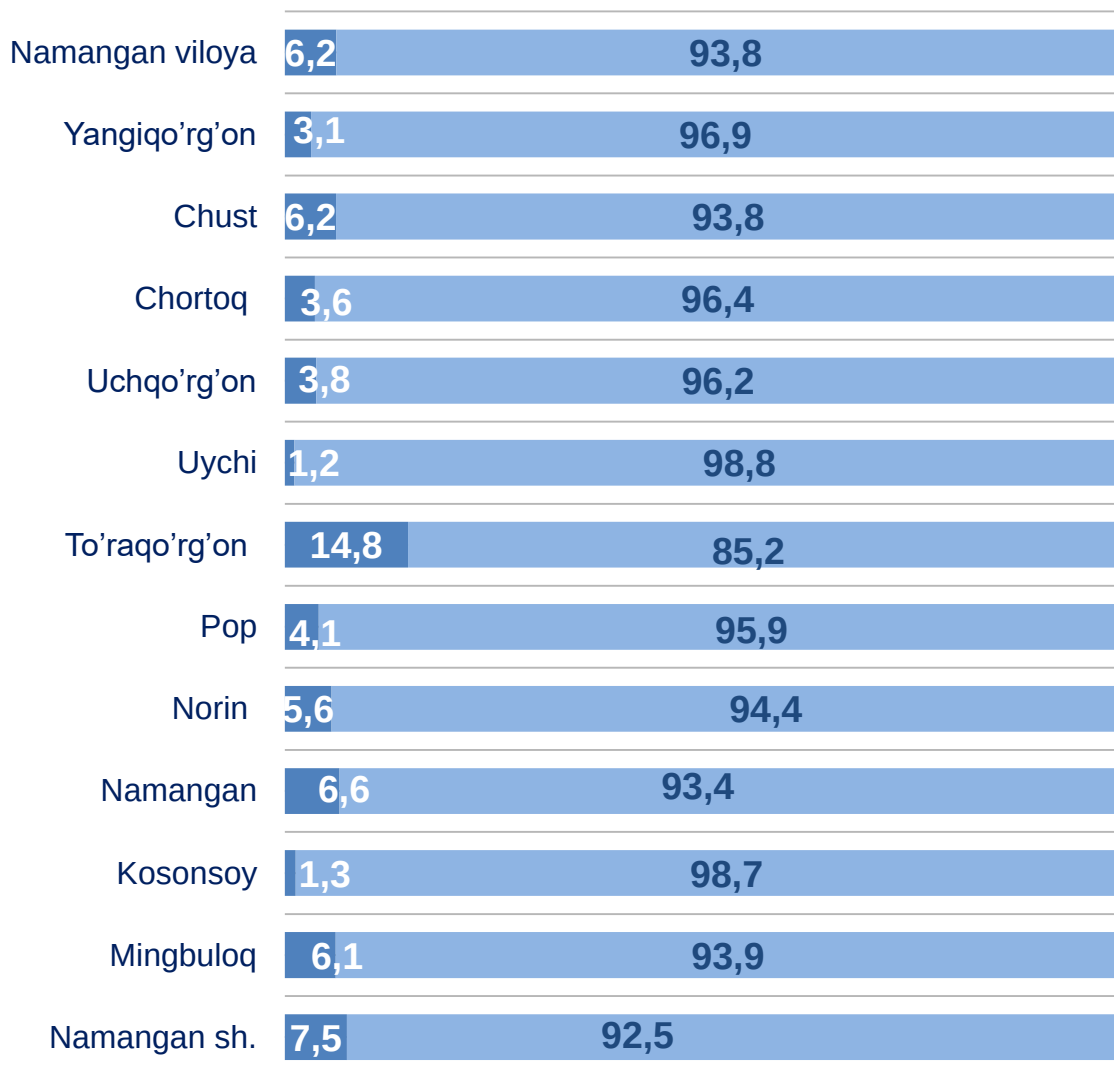

Yirik korxonalarning eng yuqori o'sish sur'atiga ega hududlar (foizda)

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning tovar aylanmasi hajmi, 2022- yilning yanvar-fevral oyiga nisbatan **7,8 %** ga o'sdi va **137,6** mlrd. so'mni tashkil qildi. Bu esa umumiy savdo hajmining **6,2 %** ulushiga to'g'ri keldi.

CHAKANA SAVDO AYLANMASIDA YIRIK KORXONALAR, KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING HUDUDLAR KESIMIDA ULUSHI, (foizda)

■ Yirik korxonalar

■ Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik

Tahliliy natijalarga ko'ra chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining ulushi bo'yicha Uychi (**98,8** %), Kosonsoy (**98,7** %) va Yangiqo'rg'on (**96,9** %) hududlari yetakchilik qilmoqda. Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning ulushi **6,2** % ni tashkil etib, eng katta ulush To'raqo'rg'on (**14,8** %), Namangan shahar (**7,5** %), Namangan (**6,6** %) Mingbuloq (**6,1** %), tumanlarida kuzatildi.

AHOLI JON BOSHIGA NISBATAN CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI

Hududlar kesimida ma'lumot

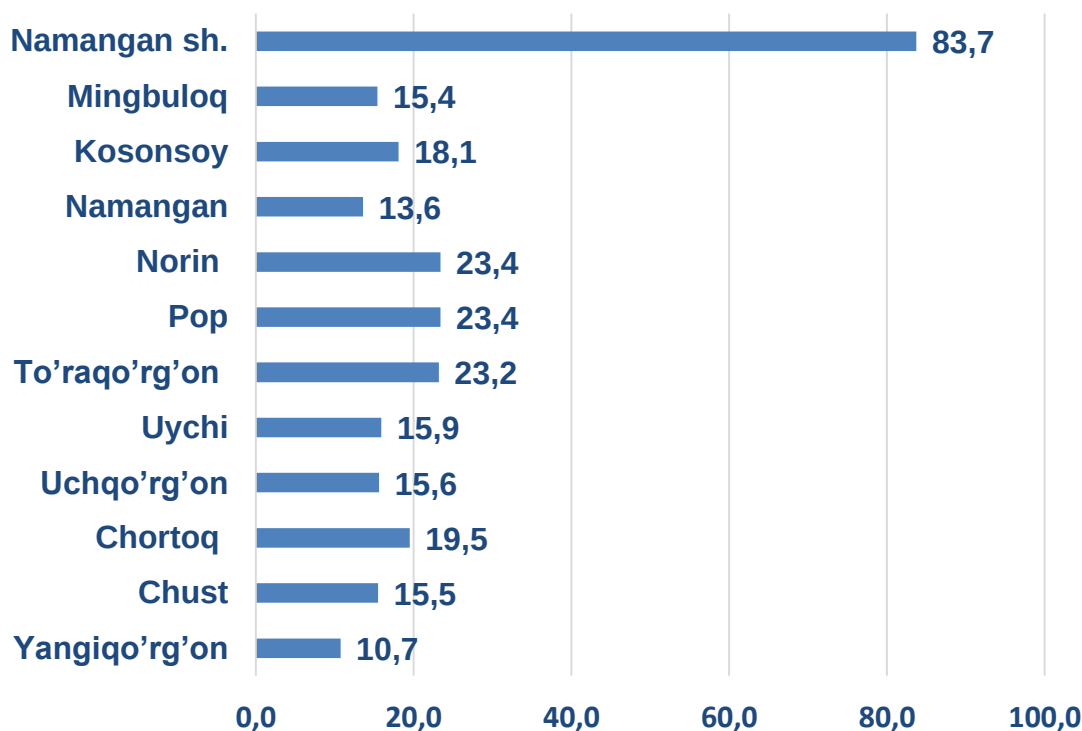
	Hajmi, ming. so'm	o'sish sur'ati, foizda
Namangan viloyati	744,3	94,9
Namangan shahar	1 336,2	91,5
tumanlar:		
Mingbuloq	513,8	96,1
Kosonsoy	515,9	95,9
Namangan	608,4	97,2
Norin	584,5	94,1
Pop	639,9	96,6
To'raqo'rg'on	658,9	93,8
Uychi	525,4	100,4
Uchqo'rg'on	564,9	99,8
Chortoq	434,9	99,3
Chust	613,9	98,9
Yangiqo'rg'on	583,9	98,6

2023- yilning yanvar-fevral holatiga o'rtacha aholi jon boshiga chakana savdo tovar aylanmasi **744,3** ming. so'mni (2022- yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan **94,9** %) tashkil etdi.

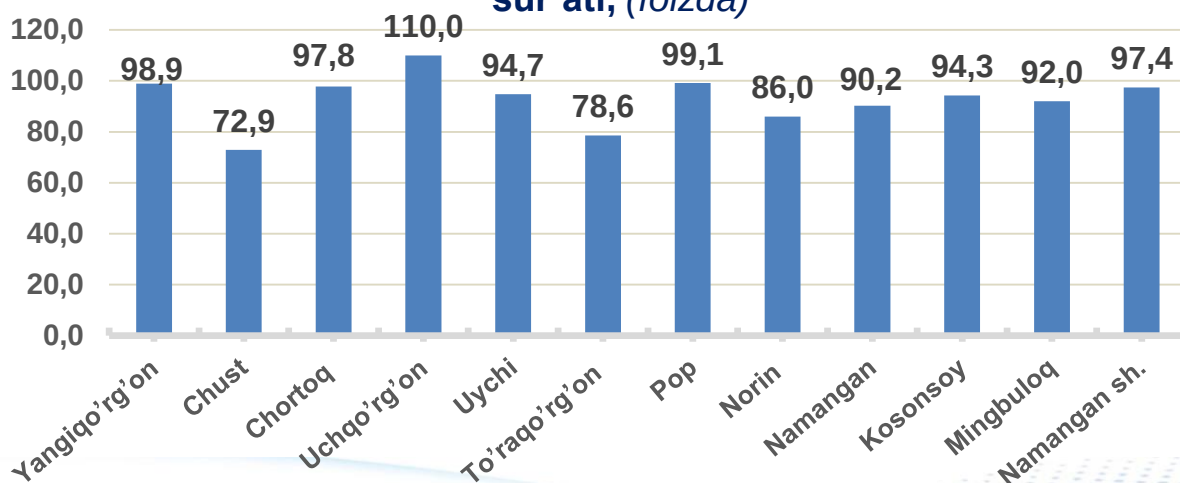
Ushbu ko'rsatkichni hududlar kesimida solishtirilganda eng yuqori hajm Namangan shahri (**1336,2** ming. so'm), To'raqo'rg'on (**658,9** ming. so'm) va Pop (**639,9** ming. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keldi.

Viloyat bo'yicha 2023 - yilning yanvar-fevral oylarida uyushmagan savdo tovar aylanmasi **286,0** mlrd. so'mni tashkil etib, 2022- yilning yanvar-fevral oyiga nisbatan **93,0** % ni tashkil etdi. Shu jumladan, 12 bozor va 12 bozor (chorva) (oylik) kuzatuvlari ma'lumotlariga asosan, dehqon bozorlarda savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi jismoniy shaxslarning uy xo'jaliklarida yetishtirgan mahsulotlarini sotish hajmi **105,5** mlrd. so'mni (**87,9** %), chorva mollari va parrandalar sotuvchi jismoniy shaxslarning savdo aylanmasi hajmi **180,5** mlrd so'mni tashkil etdi (**81,8%**).

Hududlar kesimida uyushmagan savdo tovar aylanmasi hajmi (mlrd. so'm)

Hududlar kesimida uyushmagan savdo tovar aylanmasi o'sish sur'ati, (foizda)

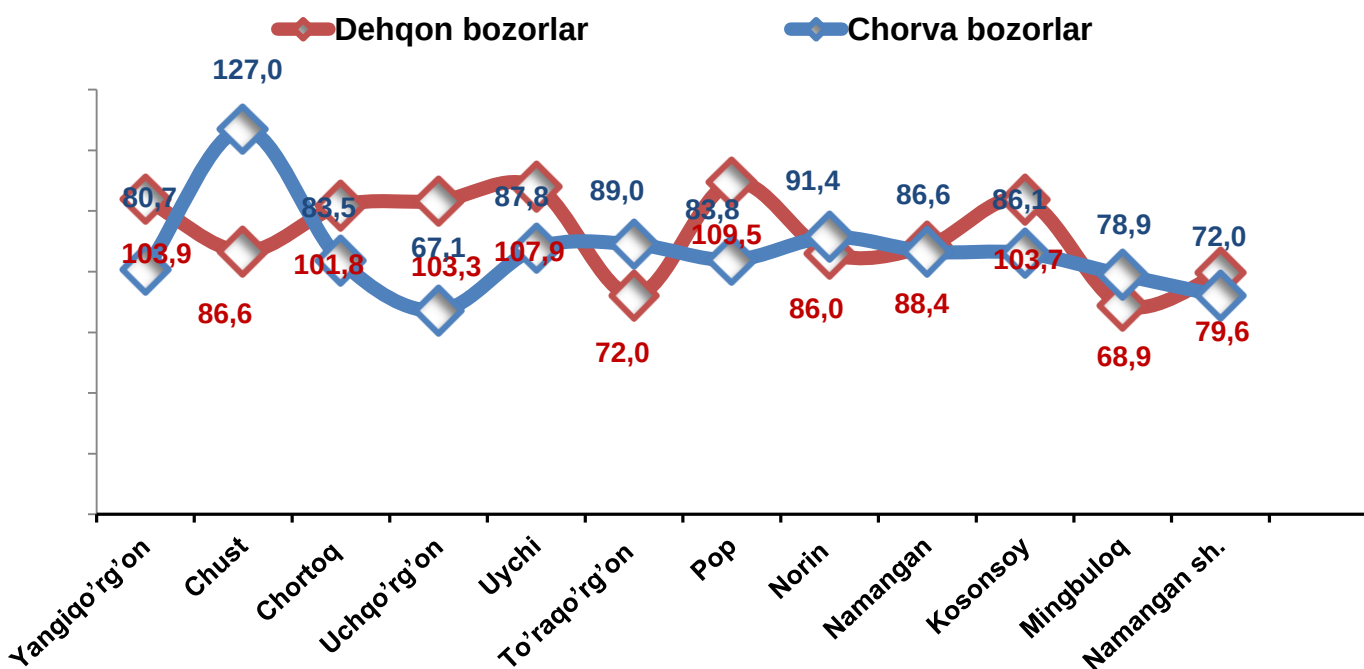

UYUSHMAGAN SAVDO TOVAR AYLANMASI

Ichki savdo ko'rsatkichlarini shakllantirishda uyushmagan savdo tovar aylanmasi ham hisoblanadi. Bunga dehqon (oziq-ovqat) bozori hamda chorva mollari, parrandalar va boshqa hayvonlar bozorida jismoniy shaxslar tomonidan amalga oshirilgan savdo hajmlari kiradi. Uyushmagan savdo tarkibiga jismoniy shaxslar (dehqonlar)ning uy xo'jaligida o'z kuchlari bilan yetishtirgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari hisobga olinadi.

Hududlar kesimida uyushmagan savdo tovar taylanmasi o'sish sur'ati, foizda

Dehqon (oziq-ovqat) bozori – keng turdagi qishloq xo'jaligi oziq-ovqat mahsulotlarining va uni qayta ishlashdan olinadigan mahsulotlarning savdo rastalari, savdo o'rinlari, turg'un savdo shaxobchalari (shu jumladan savdo pavilonlari, kioskalari)dan foydalangan holda chakana savdoni tashkil etgan doimiy yoki vaqtincha amal qiluvchi mulkiy kompleks hisoblanadi.

UYUSHMAGAN SAVDO AYLANMASIDA DEHQON* VA CHORVA (PARRANDA) BOZORLARINING ASOSIY KO'RSATKICHLARI

	Jami, mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Dehqon bozorlari, mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Chorva bozorlari, mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda
Namangan viloyati	286,0	93,0	105,5	87,9	180,5	81,8
Namangan shahar	83,7	97,4	27,1	79,6	56,6	72,0
tumanlar:						
Mingbuloq	15,4	92,0	2,8	68,9	12,6	78,9
Kosonsoy	18,1	94,3	4,9	103,7	13,2	86,1
Namangan	13,6	90,2	3,2	88,4	10,4	86,6
Norin	19,3	86,0	9,7	86,0	9,6	91,4
Pop	23,4	99,1	8,7	109,5	14,7	83,8
To'raqo'rg'on	23,2	78,6	12,7	72,0	10,5	89,0
Uychi	15,9	94,7	5,1	107,9	10,8	87,8
Uchqo'rg'on	15,6	110,0	7,7	103,3	7,9	67,1
Chortoq	19,5	97,8	9,8	101,8	9,7	83,5
Chust	15,5	72,9	8,2	86,6	7,3	127,0
Yangiqo'rg'on	22,7	98,9	5,5	103,9	17,2	80,7

* – xo'jalik yurituvchi subyektlar va yakka taribdagi tadbirkorlar (YATT)ni qo'shmagan holatda;

– jismoniy shaxslar (dehqonlar)ning uy xo'jaligida o'z kuchlari bilan yetishtirgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari va chorva (parranda) mollari sotilishi hisobga olingan.

2023-yilning yanvar-fevral oylarida viloyatning barcha hududlarida joylashgan dehqon bozorlarida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini sotuvchi jismoniy shaxslarning tanlanma kuzatuvini o'tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko'ra savdo aylanmasi hajmi **105,5** mlrd. so'mni tashkil qildi. Bunda asosiy yirik hajm yangi uzilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari savdosiga (**12,8** mlrd.so'm) to'g'ri keldi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari		Mrld. so'm
	Yangi uzilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari	12,8
	Non va non mahsulotlari	7,4
	Don mahsulotlari (mosh, loviya, guruch va boshqalar)	17,8
	Tovuq go'shti	6,6
	Qurilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari (yongoq, bodom, pista va boshqalar)	6,7
	Sut va sut mahsulotlari (sir, brinza,...)	6,7
	Tuxum	1,9
	Chorva mollari va parrandalari uchun har xil yem – hashak	2,6
	Ziravorlar	3,3
	Tuzlamalar	1,8
	Gullar, o'simlik va nihol ko'chatlari (manzarali va qishloq xo'jaligi)	1,4

UYUSHMAGAN SAVDO TOVAR AYLANMASI: CHORVA (PARRANDA) BOZORLARI, mlrd so'm

2023- yilning yanvar-fevral oylarida viloyatning barcha hududlarida joylashgan chorva (parranda) bozorlarida parrandalar va chorva mollari sotuvchi jismoniy shaxslar tanlanma kuzatuv o'tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko'ra savdo aylanmasi hajmi **180,5** mlrd. so'mni tashkil etdi. Bunda har-xil yoshdagi qoramollar savdosi **161,7** mlrd.so'm, qo'y va echkilar – **17,8** mlrd. so'mni, otlar – **0,9** mlrd. so'mni, parrandalar – **0,5** mlrd. so'mni tashkil qildi.

Chorva mollari (parrandalar)		Mrld. so'm
	2 yoshdan kata bo'lgan qoramollar	95,7
	1 yoshdan 2 yoshgacha bo'lgan yosh mollar	32,8
	1 yoshgacah bo'lgan yosh mollar	33,2
	Qo'ylar	15,9
	Otlar	1,5
	Echkilar	0,9
	Kurka, o'rdak, g'oz	0,4
	Tovuqlar	0,1
	Quyionlar	-
	Qushlar	-

UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARI SAVDO AYLANMASI

2023- yil 1- mart holatiga umumiy ovqatlanish sohasida faoliyat faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni **2** tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni **853** tani tashkil qildi.

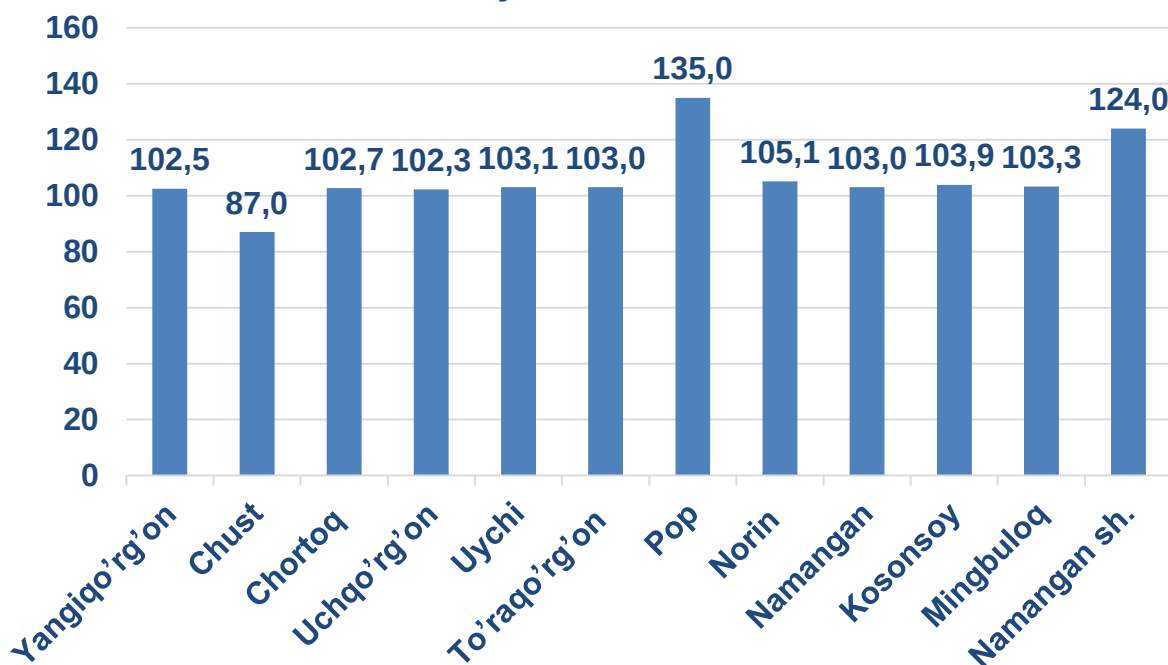
2023- yilning yanvar-fevral oylarida chakana tovar aylanmasi tarkibida ovqatlanish korxonalarining savdo aylanmasining ulushi **2,4** % ni tashkil etib, **52,3** mlrd. so'mga yetdi. 2022- yilning mos davriga nisbatan **7,9** % ga kupaydi. Bunda savdo aylanmasining **80,3** % ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri keldi.

	Jami mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Yirik korxonalar mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Kichik biznes va mikrofirma- lar, mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda
Namangan viloyati	52,3	107,9	10,3	77,1m	42,0	86,9
Namangan shahar	29,6	100,7	5,5	41,4m	24,1	82,3
<i>tumanlar:</i>						
Mingbuloq	1,1	98,1	0,0	0,0	1,1	98,1
Kosonsoy	1,3	99,7	0,0	0,0	1,3	99,7
Namangan	7,2	288,3	4,8	0,0	2,4	97,0
Norin	1,2	100,4	0,0	0,0	1,2	100,4
Pop	2,2	86,7	0,0	0,0	2,2	86,7
To'raqo'rg'on	1,7	95,3	0,0	0,0	1,7	95,3
Uychi	1,0	97,5	0,0	0,0	1,0	97,5
Uchqo'rg'on	1,7	91,7	0,0	0,0	1,7	91,7
Chortoq	1,2	87,7	0,0	0,0	1,2	87,7
Chust	3,4	92,5	0,0	0,0	3,4	92,5
Yangiqo'rg'on	0,7	96,8	0,0	0,0	0,7	96,8

Avtotransport vositalari va ularning ehtiyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi

2023- yil 1- mart holatiga avtotransport vositalari va ularning ehtiyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi (IFUT-2 45- bo'lim 45.2 va 45.40.3 kodlaridan tashqari – motorli transport vositalari va mototsikllarni ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish) **384,0** mlrd. so'mni tashkil etdi va o'tkan yilning mos davriga nisbatan **114,2** % ga ko'paydi. Shuningdek, yirik korxonalar savdo hajmi **117,1** mlrd. so'm (o'sish sur'ati- **116,8** %), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari savdo hajmi – **266,8** mlrd. so'mni (o'sish sur'ati – **110,1** %) tashkil qildi.

Avtotransport vositalari va ularning ehtiyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi o'ish sur'ati, foizda

Avtotransport vositalari va ularning ehtiyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi

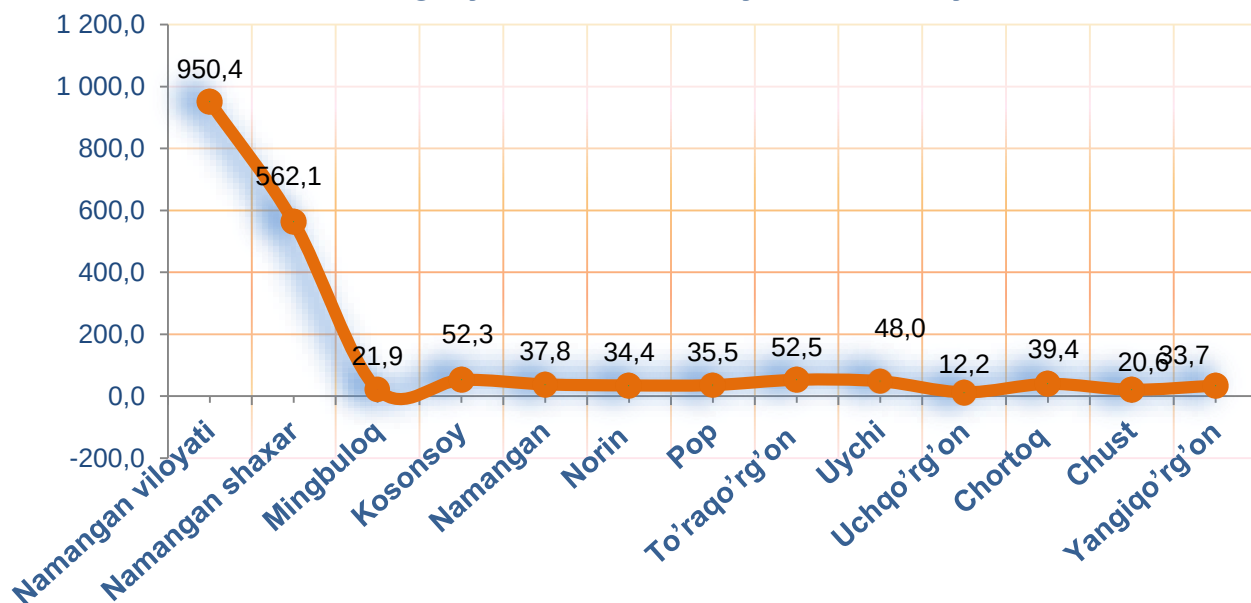
Hududlar kesimida ma'lumot

	Hajm, mlrd. so'm	Ulushi, foizda
Namangan viloyati	384,0	100,0
Namangan shahar	287,4	74,8
tumanlar:		
Mingbuloq	0,4	0,1
Kosonsoy	0,5	0,1
Namangan	2,1	0,5
Norin	1,8	0,5
Pop	10,6	2,8
To'raqo'rg'on	4,5	1,2
Uychi	2,1	0,5
Uchqo'rg'on	0,3	0,1
Chortoq	1,5	0,4
Chust	72,5	18,9
Yangiqo'rg'on	0,3	0,1

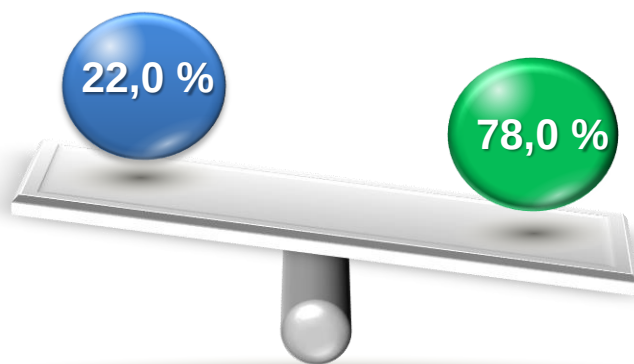
Ushbu ko'rsatkichni hududlar kesimida solishtirilganda eng yuqori hajm Namangan shahri (**287,4** mlrd. so'm), Chust (**72,5** mlrd. so'm) va Pop (**10,6** mlrd. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – qayta sotish maqsadida sotib olingan va tadbirkorlik faoliyatida foydalanish yoki o'z foydalanishi (qayta ishlash) uchun uchinchi tomon tashkilotlari va yakka tartibdagi tadbirkorlarga o'zgartirmagan holda jo'natilgan tovarlarning qiymati, ushbu tovarlar uchun haq to'lanadigan yoki to'lanmaganligidan qat'iy nazar.

Hududlar kesimida ulgurji savdo tovar aylanmasi hajmi, mlrd. so'mda

Namangan viloyati bo'yicha 2023- yilning yanvar-fevral oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi **950,4** mlrd. so'mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **8,4 %** ga o'sdi.

Savdo aylanmasi ulushi

Yirik korxonalar

Mikrofirma va kichik korxonalar

Kichik biznes subyektlarining ulgurji savdo aylanmasidagi ulushi statistik hisoblarga qaraganda **741,4** mlrd. so'mni tashkil qilib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **93,1%**ga to'g'ri keldi. Namangan viloyati ushbu sektorning ulgurji savdo hajmidagi ulushi **78,0 %** ni tashkil qildi.

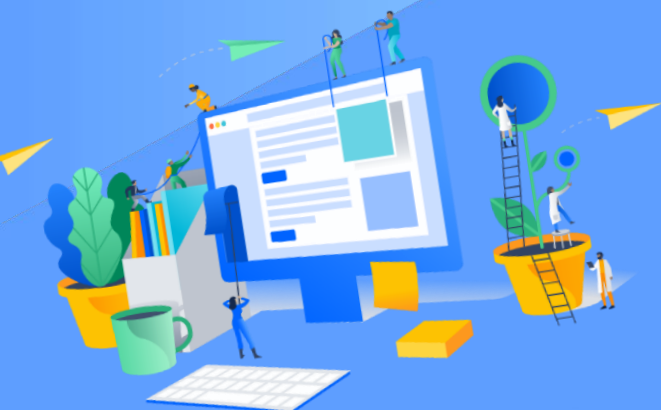
ULGURJI SAVDO AYLANMASIDA YIRIK KORKONALAR VA KICHIK

Ulgurji savdo tovar aylanmasida yuqori o'sish sur'atlariga eng yirik korxonalar Mingbuloq (**606,0 m.**), Kosonsoy (**324,2 m.**) va Namangan (**184,9 m.**) tumanlarida kuzatildi.

2023- yil 1- mart holatiga ulgurji savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalari soni **22** tani tashkil etib, 2022- yil 1- mart holatiga nisbatan **2** taga ko'paygan, o'sish sur'ati **259,8 %** tashkil etgan. Faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes korxonalar soni **1 267** tani tashkil etib 2022- yil kichik 1- mart holatiga nisbatan **460** taga ko'paygan.

	Jami mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Yirik korxonalar mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Kichik biznes va mikrofirma- lar, mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda
Namangan viloyati	950,4	108,4	209,0	259,8	741,4	93,1
Namangan shahar	562,1	124,6	161,8	1137,9	400,3	91,7
<i>tumanlar:</i>						
<i>Mingbuloq</i>	21,9	140,0	7,4	606,0m	14,4	92,4
<i>Kosonsoy</i>	52,3	105,7	3,9	324,2m	48,3	97,8
<i>Namangan</i>	37,8	118,5	7,8	184,9m	30,0	94,2
<i>Norin</i>	34,4	113,8	5,6	0,0	28,9	95,4
<i>Pop</i>	35,5	84,1	0,0	0,4	35,5	95,0
<i>To'raqo'rg'on</i>	52,5	87,5	14,6	79,5	38,0	91,0
<i>Uychi</i>	48,0	71,3	6,2	23,1	41,7	103,7
<i>Uchqo'rg'on</i>	12,2	82,6	0,0	0,0	12,2	83,0
<i>Chortoq</i>	39,4	88,5	0,0	0,0	39,4	96,6
<i>Chust</i>	20,6	64,3	1,7	14,0	18,9	94,9
<i>Yangiqo'rg'on</i>	33,7	89,8	0,0	0,0	33,7	89,8

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi
Tel. 69-227-84-95**